

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Faisala Husseiniho a Ondřeje Mráčky v právní věci žalobce: **R. T.**, zastoupeného advokátem Mgr. Petrem Václavkem, Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Policejní prezidium**, Strojnická 935/27, Praha 7, proti sdělení ze dne 24. 4. 2023, čj. PPR-22485-13/ČJ-2021-990115, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 1. 2024, čj. 11 A 79/2023-37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] NSS v tomto rozsudku (už poněkoliáté) žalobci sděluje, že zůstává coby nežádoucí osoba po právu zařazen do evidence nežádoucích osob i do schengenského informačního systému. Přetrvává totiž důvodné nebezpečí, že může závažně ohrozit bezpečnost České republiky i smluvních států Evropské unie.

1. Popis věci

[2] Už v srpnu 2021 sdělila policie žalobci na jeho žádost, které osobní údaje o něm zpracovává pro potřeby úředních databází a proč. Nevyhověla ale jeho požadavku na to, aby tyto údaje z databází vymazala. Žalobce tak nadále zůstal zařazen jednak do vnitrostátní evidence nežádoucích osob (§ 154 odst. 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky), jednak do schengenského informačního systému [§ 154 odst. 6 téhož zákona; čl. 24 odst. 1 nyní účinného nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1861 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému v oblasti hraničních kontrol; a čl. 24 odst. 1 nyní už zrušeného nařízení č. 1987/2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace].

[3] Toto i další dvě podobná sdělení (*která mají povahu správního rozhodnutí*) zrušil Městský soud v Praze pro nepřezkoumatelnost (14 A 94/2020, 6 A 113/2019, 11 A 189/2021), protože policie neuvedla žádné skutkové důvody opodstatňující její postup (jen citovala znění zákona). Poté vydala policie své sdělení znovu v dubnu 2023. Setrvala na tom, že žalobcovy osobní údaje z databází nevymaže, a vysvětlila důvody svého postupu. Žalobu proti tomuto sdělení zamítl městský soud rozsudkem z ledna 2024. Stejně jako policie vycházel ve svých závěrech i z utajovaných informací.

2. Kasační řízení

[4] Rozsudek městského soudu napadá žalobce (*stěžovatel*) **kasační stížností**.

[5] Tvrdí, že městský soud nesprávně nerozlišuje důvody pro zařazení do evidence nežádoucích osob (ENO) a do Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II). Tyto důvody nelze zaměňovat a pojem ohrožení bezpečnosti státu je třeba vykládat vždy s ohledem na kontext. Článek 24 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1987/2006 (za jehož účinnosti byl stěžovatel do SIS II zařazen) přitom pod ohrožením bezpečnosti státu míní buď důvodné podezření, že cizinec spáchal závažný trestný čin, nebo zjevné náznaky o jeho úmyslu takový trestný čin spáchat. Jsou-li takové okolnosti třeba pro zařazení do SIS II, platí to i pro zařazení do vnitrostátní ENO.

[6] Stěžovatel zdůrazňuje, že utajované informace musejí být věrohodné, přesvědčivé, dostatečně konkrétní a individualizované – a soud musí také tyto jejich kvality přezkoumatelně ověřit. To se ale v této věci nestalo. Ani městský soud, stejně jako před ním policie, nehodnotil, zda důvody pro stěžovatelovo zařazení do databází nezeslábly plynutím času.

[7] Konečně soud pochybil tím, že nevytkl policii chybějící text přiměřenosti. Policie přitom jen sdělila, že test provedla, ale není zřejmé, jaké zájmy proti sobě poměřovala.

[8] Policie ve **vyjádření** podotýká, že důvody pro zařazení do ENO pravidelně přezkoumává (naposledy v červenci 2023). U stěžovatele přetrvává stejné riziko, proto je do obou databází zařazen po právu.

3. Právní hodnocení

[9] Kasační stížnost není důvodná. NSS se totožnými stěžovatelovými námitkami ostatně zabýval už víckrát (v rozsudcích ze dne 25. 4. 2024, čj. 6 As 70/2023-38, a ze dne 8. 11. 2024, čj. 5 As 48/2024-40). Postačí proto dosavadní závěry jen shrnout.

[10] NSS souhlasí s tím, že v této věci **nebylo třeba rozlišovat** mezi důvody pro zařazení stěžovatele jednak do ENO, jednak do SIS II. Konkrétně byl stěžovatel zařazen do obou databází kvůli nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu trojím způsobem: 1) páčáním mimořádně závažné trestné činnosti násilného charakteru, která by vedla k užití síly a ohrožení života a zdraví jiných osob; 2) prováděním činnosti ohrožující základy demokratického státu založeného na úctě k individuálním právům a svobodám; 3) jiným způsobem, například styky s kriminálně závadovými osobami, které vykonávají činnosti ohrožující bezpečnost státu, a zastupováním zájmů zločineckých skupin na získání profitu z veřejných zakázek.

pokračování

[11] V databázi ENO se evidují nežádoucí osoby. Nežádoucí osobou se rozumí cizinec, jemuž nelze umožnit vstup na území, protože by při pobytu na území *mohl ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek, ohrozit veřejné zdraví nebo ochranu práv a svobod druhých nebo obdobný zájem ...* (§ 154 odst. 1 a 6 zákona o pobytu cizinců).

[12] V databázi SIS II se evidují mj. záznamy o cizincích (státních příslušnících třetích zemí) za účelem odepření vstupu nebo pobytu na území členských států. Záznam se do evidence vloží na základě vnitrostátního záznamu vyplývajícího z rozhodnutí příslušného správního orgánu, pokud bylo založeno na tom, že přítomnost cizince může představovat *ohrožení veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo bezpečnosti státu*. Tato situace nastane mj. u cizince důvodně podezřelého z toho, že spáchal závažné trestné činy, nebo ohledně kterého existují zjevné náznaky o úmyslu páchat takové trestné činy na území členského státu [čl. 24 odst. 1 a odst. 2 písm. b) nařízení č. 1987/2006; podobně to stanoví i nyní účinné nařízení 2018/861, jímž bylo právě citované nařízení zrušeno a nahrazeno, ve stejné označených ustanoveních).

[13] Stěžovatel má pravdu v tom, že ENO a SIS II jsou samostatné databáze. ENO není vnitrostátní součástí SIS II a cizinec může být veden v ENO, aniž je současně veden v SIS II. Naopak platí, že do SIS II může být vložen jen ten, kdo je evidován v ENO. Jinak se databáze navzájem neovlivňují (rozsudek NSS ze dne 16. 6. 2023, čj. 10 As 363/2020-80, č. 4499/2023 Sb. NSS, bod 52). Typově se ovšem důvody zařazení do obou databází významně překrývají – a jak ENO, tak SIS II pamatují i na důvod spočívající v tom, že cizinec *může ohrozit bezpečnost státu*. Protože policie odůvodnila své sdělení i touto okolností, ztotožnil se Nejvyšší správní soud se závěrem městského soudu: byly-li naplněny podmínky pro zařazení stěžovatele do SIS II, znamená to, že stejnými skutkovými okolnostmi byly naplněny i podmínky pro jeho záznam v ENO (který tomu „schengenskému“ záznamu předcházel).

[14] Policie přitom nemusí prokazovat ani odůvodňovat, že stěžovatel už bezpečnost státu narušil nebo ohrozil: stačí doložit okolnosti svědčící o tom, že by se tak mohlo stát (rozsudek NSS ze dne 14. 12. 2023, čj. 4 Azs 283/2023-27, bod 23). Postup, jímž policie řeší žádost cizince o výmaz jeho osobních údajů z ENO a SIS II, nelze ztotožňovat s trestním řízením, v němž by státní orgán měl prokazovat cizincovu trestní odpovědnost. Zařazení do ENO a SIS II jistě nemůže být výsledkem svévole, nic takového však NSS nezjistil. Důvody, které uvedla policie a které přezkoumal městský soud, jsou tak i podle NSS – ve spojení s obsahem správního spisu – dostatečné k tomu, aby stěžovatel nadále zůstal zařazen do ENO i do SIS II.

[15] Městský soud nepochybil ani při hodnocení potřebné **konkrétnosti a věrohodnosti utajované informace**.

[16] Úkolem správních soudů při přezkumu rozhodnutí založeného na utajovaných informacích není hodnotit pravdivost podkladů; přesto se však mají zabývat i věrohodností použitých informací a jejich významem pro projednávaný případ (usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 3. 2016, čj. 4 As 1/2015-40, č. 3667/2018 Sb. NSS, body 25 až 32, v nichž je shrnuta dosavadní judikatura). Městský soud měl v této věci k dispozici správní spis včetně utajovaných informací a dospěl k závěru, že důvody sdělené policií v odůvodnění jejího sdělení odpovídají informacím v této části spisu. Bylo by jistě vhodnější, kdyby se napadený

rozsudek výslovně vyjádřil i k věrohodnosti a přesvědčivosti utajovaných informací, v této věci však NSS považuje argumentaci městského soudu za dostatečnou. Jak plyne z jeho rozsudku, městský soud utajovanou část spisu prostudoval a ověřil, že tam uvedené informace skutečně odůvodňují závěr policie. I podle městského soudu tak byly splněny zákonné požadavky nejen pro zahrnutí stěžovatelových osobních údajů do databází, ale i pro další ponechání v nich.

[17] Také NSS se seznámil s obsahem utajované části spisu a s informacemi poskytnutými Národní centrálou proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování (NCOZ), které byly využity pro zdůvodnění žádosti o ponechání stěžovatele v databázích SIS II a ENO. Skutečnosti ve spisu uvedené plně odůvodňují závěr městského soudu a policie. Opodstatněnost obav ze stěžovatelova jednání proti zájmům ČR a členských států schengenského systému nezeslábla ani plynutím času: informace o stěžovateli jsou průběžně aktualizovány a riziko plynoucí z jeho jednání je stále vysoké.

[18] Důvodná není ani námitka vytýkající městskému soudu, že řádně nepřezkoumal **test přiměřenosti** provedený policií. Soud tak učinil, byť stručně, v bodě 46 svého rozsudku. Jeho posouzení reagovalo na podobně stručné zhodnocení ve sdělení policie. NSS souhlasí s tím, že policie neměla důvod se touto otázkou zabývat obsažněji – a takový důvod nevyšel najevo ani při soudním přezkumu.

[19] Ten, kdo žádá o zařazení cizince do ENO (*zde byla žadatelkou NCOZ*), musí dbát na zachování přiměřenosti mezi důvodem pro toto zařazení a důsledky tohoto zařazení. Při prokazování přiměřenosti je třeba zejména posuzovat *dopady tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince* (§ 154 odst. 5 zákona o pobytu cizinců). K tomuto vnitrostátnímu pravidlu přistupuje článek 21, shodný v nařízení č. 1987/2006 i nařízení 2018/861. Podle něj členský stát před porízením záznamu ověří, zda je daný případ *dostatečně přiměřený, relevantní a závažný* pro vložení do SIS II.

[20] Stěžovatel tvrdí, že policie měla nejprve vymezit protichůdné zájmy, které ve věci existují, aby vůbec mohla poměření provést. To zní logicky, ovšem je třeba uvědomit si, že tím, co může stát proti zájmu ČR a členských států na evidování údajů o stěžovateli (a v důsledku na tom, aby stěžovateli nebyl umožněn vstup na jejich území), jsou z povahy věci jen stěžovatelovy soukromé zájmy. Ty si policie ve svém sdělení obecně vymezila jen jako *zájem stěžovatele na vstupu na území ČR*. Nemohla ani jinak, protože ze své úřední činnosti neměla poznatky o případných konkrétních soukromých či rodinných důvodech, pro něž si stěžovatel nepřeje být v databázích evidován (a pro něž si přeje na území ČR vstoupit); lustrací ve svých evidencích zjistila jen to, že stěžovatel nemá na území ČR žádné rodinné vazby ani žádný druh pobytu. Míra a intenzita poměřování veřejného zájmu se soukromými zájmy cizince, resp. důkladnost, s jakou lze hodnotit dopady negativního správního opatření na soukromý a rodinný život cizince, se přitom přímo odvíjí od množství a kvality informací, které má správní orgán k dispozici. Je na cizinci, aby správnímu orgánu sám popsal své soukromé zájmy, v jejichž naplnění mu brání právě evidence v úředních databázích. Teprve pak může správní orgán takové soukromé zájmy zvážit.

[21] Stěžovatel ale ve své žádosti adresované policii nic konkrétního netvrdil. Policie se tak nedozvěděla (a dozvědět nemohla) o tom, že by se tu snad veřejný zájem střetával s něčím jiným než jen s logicky odvoditelným přáním (kteréhokoli) cizince nebýt omezován ve

pokračování

vstupu na území ČR a členských států. Proto správně vyhodnotila – s ohledem na závažnost informací zachycených ve správním spisu – že tento soukromý zájem nemůže převážet nad zájmem veřejným a že evidování stěžovatele v obou databázích je přiměřené. Stěžovatel ani v řízení před soudem neuvedl o svých soukromých zájmech nic bližšího. Jeho kasační námitka je tak jen ryze formální a nemůže uspět. Nelze totiž vytýkat žádnému orgánu veřejné moci, že se konkrétními okolnostmi nezabýval hlouběji, pokud sám účastník takové konkrétní okolnosti vůbec nesdělí.

4. Závěr a náklady řízení

[22] NSS proto kasační stížnost zamítl. Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované pak nevznikly žádné náklady, které by se vymykaly z obvyklé úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2025

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu